

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 7.6.2007
KOM(2007) 303 galutinis

2007/0113 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

**dėl vartotojų apsaugos, susijusios su kai kuriais pakaitinio naudojimosi bendra
nuosavybe, ilgalaikiais atostogų produktais, perpardavimo ir keitimosi aspektais**

(pateikta Komisijos)

{SEK(2007) 743}

{SEK(2007) 744}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1) PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindas ir tikslai**

Pasiūlymas parengtas peržiūrėjus 1994 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 94/47/EB dėl pirkėjų apsaugos, susijusios su teisės tam tikru laiku naudotis nekilnojamaisiais daiktais pirkimo sutarčių tam tikrais aspektais.

Nuo Direktyvos 94/47/EB priėmimo rinkoje įvyko daug pokyčių – pats svarbiausias yra naujų produktų, kurie panašiai parduodami ir ekonomiškai labai panašūs į pakaitinį naudojimąsi bendra nuosavybe tuo, kad taikomas didelis išankstinis mokėjimas, o kiti mokėjimai susiję su vėlesniu faktiniu naudojimu atostogoms skirtu būstu (atskirai arba kartu su kelione), pasiūla. Šie produktai nepatenka į Direktyvos 94/47/EB taikymo sritį. Dėl to, kad ši direktyva netaikoma tokiems produktams, iškilo didelių problemų vartotojams ir teisėtoms įmonėms. Tai patvirtina daugybė skundų, pateiktų Europos vartotojų centrams, vartotojų organizacijoms ir kitoms valdžios institucijoms.

Iš pateiktų duomenų galima spręsti, kad skundų dėl pakaitinio naudojimosi bendra nuosavybe mažėja. Tai aiškus ženklas, kad daugelis problemų, su kuriomis vartotojai susidurdavo prieš priimant direktyvą, buvo išspręstos. Nepaisant to, išlieka daug vartotojų nusiskundimų, kurių daugelis susiję su naujais produktais, tokiais kaip sumažintų tarifų atostogų klubai ir perpardavimo sutartys..

- **Bendrosios aplinkybės**

2000 m. balandžio 13 d. Taryba priėmė išvadas dėl Direktyvos 94/47/EB įgyvendinimo. Siekiant padėti Komisijai pateikti pasiūlymą, kuriuo iš dalies keičiama direktyva, išvadose yra išvardinti svarbūs aspektai, į kuriuos vertėtų atsižvelgti persvarstant direktyvą.

2002 m. liepos 4 d. Europos Parlamento rezoliucijoje Komisijai rekomenduojama imtis veiksmų bendros nuosavybės produktų vartotojų problemoms spręsti ir užtikrinti jiems aukščiausią apsaugos lygį.

Pasiūlyme buvo atsižvelgta į išvadas ir rezoliuciją.

Komisijos komunikate „2002–2006 m. vartotojų politikos strategija“ numatyta persvarstyti Direktyvą 94/47/EB. Pasiūlymas yra įtrauktas į šiuo metu Komisijos vykdomą Bendrijos *acquis* atnaujinimo ir supaprastinimo programą ir Komisijos teisėkūros ir darbo programą (COM (2006) 629), kurios nuoroda 2006/SANCO/038.

- **Pasiūlymo srityje galiojančios nuostatos**

1994 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/47/EB dėl pirkėjų apsaugos, susijusios su teisės tam tikru laiku naudotis nekilnojamaisiais daiktais pirkimo sutarčių tam tikrais aspektais.

Šiuo pasiūlymu papildomi dabartiniai ES teisės aktai, visų pirma Direktyva 2005/29/EB dėl nesąžiningos komercinės veiklos (NKV), kuri bus pradėta taikyti

2007 m. gruodžio 12 d. Tikimasi, kad NKV direktyva pavyks užkirsti kelią problemoms, kylančioms dėl agresyvios ir klaidinančios komercinės veiklos. Tačiau NKV direktyvoje nenumatyta teisė atsisakyti arba uždrausti duoti užstatą, kurie yra pagrindiniai Direktyvos 94/47/EB teikiamos apsaugos elementai. Tokios teisės pagal sutartį vartotojams gali būti suteiktos tik išplėtus Direktyvos 94/47/EB taikymo sritį.

- **Derėjimas su kitomis Sąjungos politikos sritimis ir tikslais**

Komisija pradėjo išsamiai persvarstyti teisės aktus, susijusius su vartotojais – iš viso 8 direktyvas, įskaitant Direktyvą 94/47/EB. Žalioji knyga buvo priimta 2007 m. vasario 8 d. Žaliojoje knygoje nustatytos įvairios su vartotojais susijusių teisės aktų reformos galimybės. Tarp šių galimybių yra mišrusis metodas, grindžiamas, viena vertus, horizontaliaja priemone, pagal kurią būtų sistemingai atnaujinami teisės aktų bendrieji aspektai (pvz., sąvokos), ir, kita vertus, vertikaliąja direktyvose nustatytų aspektų, būdingų tam tikriems sektoriams, peržiūra. Kalbant apie pakaitinį naudojimąsi bendrąja nuosavybe, tokią vertikalią peržiūrą iš esmės sudarytų Direktyvos 94/47/EB sąvokų ir taikymo srities dalinis pakeitimas, kad į ją būtų įtraukti nauji atostogų produktai ir būtų išaiškintos bei atnaujintos nuostatos, susijusios su reikalavimais dėl vartotojui pateikiamos informacijos ir sutarties turinio bei kalbos.

Atsižvelgiant į vartotojų patiriamų problemų aktualumą, visų pirmą dėl perpardavimo ir naujų produktų, Direktyvos 94/47/EB persvarstymas tapo prioritetu ir yra šio pasiūlymo objektas.

2) KONSULTAVIMASIS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMAS

- **Konsultavimasis su suinteresuotosiomis šalimis**

Konsultacijų metodai, pagrindiniai tiriamieji sektoriai ir bendras respondentų apibūdinimas

Su pagrindinėmis suinteresuotosiomis šalimis buvo konsultuojamasi per 2004–2006 m. vykusius susitikimus ir trijų rašytinių konsultacijų 2006 m. metu. 2006 m. vasario mėn. valstybėms narėms ir suinteresuotosioms šalims buvo pateiktas išsamus klausimynas, kuriame pateikti reglamentavimo ir su duomenimis susiję klausimai.

2006 m. kovo mėn. valstybių narių ekspertų nuolatinės darbo grupės *acquis* peržiūrai posėdyje taip pat buvo diskutuojama konsultacijoms skirtais klausimais.

2006 m. birželio 1 d. Komisijos tinklalapyje buvo paskelbtas konsultacijų dokumentas, o suinteresuotosios šalys buvo paragintos iki 2006 m. rugpjūčio 15 d. pateikti pastabas. Komisija gavo daugiau nei 100 atsiliepimų iš visų susijusių šalių, įskaitant 14 valstybių narių, vieną EEE ELPA valstybę, pramonės ir vartotojų atstovus, vykdymo priežiūros institucijas ir teisininkus. Jų atsakymai pateikti tinklalapyje http://ec.europa.eu/consumers/cons_int/safe_shop/timeshare/index_en.htm.

2006 m. liepos 19 d. Komisija surengė seminarą, kuriame aktyviai dalyvavo visos suinteresuotosios šalys ir valstybės narės.

2006 m. liepos mėn. SANCO GD tinklalapyje buvo paskelbtas antrasis klausimynas, kuriame buvo prašoma pateikti nuomonę apie galimos vertikalios peržiūros poveikį ir

duomenis apie administracinę naštą.

Per visas konsultacijas buvo laikomasi minimalių standartų, taikomų Komisijos konsultacijoms su suinteresuotosiomis šalimis.

Atsakymų santrauka ir kaip į juos buvo atsižvelgta

Per konsultacijas paaiškėjo, kad vartotojai patiria rimtų problemų, susijusių su ilgalaikiais atostogų produktais bei tarpininkavimu perparduodant, o mažesniu mastu – dėl pakaitinio naudojimosi bendra nuosavybe ir keitimosi.

Vis dėlto nuomonės apie problemų mastą ir jų sprendimo būdus, skiriasi. Dauguma valstybių narių, vartotojų ir kitų suinteresuotųjų šalių pritaria peržiūrai. Priešingai, dauguma organizuotos Europos pakaitinio naudojimosi bendra nuosavybe pramonės atstovų nepitaria Direktyvos 94/47/EB peržiūrai ir teigia, kad direktyva nėra tinkama priemonė naujiems produktams reglamentuoti ir kad problemas išspręstų geresnis įgyvendinimas, savireguliacijavimas ir vartotojų informavimas.

Komisija mano, kad apskritai konsultacijose buvo patvirtintas poreikis spręsti problemas ir kad reikėtų išplėsti direktyvos taikymo sritį.

Dauguma suinteresuotųjų šalių pritarė, kad reikia atnaujinti reikalavimus, susijusius su brošiūrose ir sutartyje pateikiama informacija, ir įtraukti nuostatas, užtikrinančias, kad vartotojo dėmesys būtų atkreipiamas į teisę atsisakyti. Pasiūlyme tokios nuostatos numatomos.

Direktyvos 6 straipsniu draudžiami išankstiniai mokėjimai atsisakymo laikotarpiu. Valstybės narės perkėlė šią nuostatą, nors pasekmės, kylančios iš šios nuostatos pažeidimo, įvairiose šalyse skiriasi, o kai kurios valstybės narės iki tam tikro masto leidžia trečiosioms šalims duoti užstatą. Skirtingas direktyvos nuostatos aiškinimas taip pat lėmė nacionalinių teisės aktų skirtumus dėl tų atvejų, kai atsisakymo laikotarpis yra pratęsiamas. Kai kuriose valstybėse narėse draudimas taikomas tik įprastiniam atsisakymo laikotarpiui.

Pakaitinio naudojimosi bendra nuosavybe pramonė pasisako už šio draudimo panaikinimą, teigdama, kad jis varžo verslą, kad ji atgraso tarptautinių prekės ženklų viešbučių grupes nuo investicijų į pakaitinio naudojimosi bendra nuosavybe sritį ir skatina kurti bei parduoti produktus, kurie nepatenka į direktyvos taikymo sritį. Pakaitinio naudojimosi bendra nuosavybe pramonės atstovų nuomone, vartotojų įsipareigojimas laikytis sutarties taptų griežtesnis, jei būtų paimtas užstatas (t. y. vartotojas mažiau svarstytų galimybę atsisakyti). Tai suteiktų galimybę pakaitinio naudojimosi bendra nuosavybe įmonėms geriau organizuoti įmonės veiklą, nes mažiau klientų atsisakytų sutarčių. Pramonės atstovų pateiktos alternatyvos draudimui yra trečiųjų šalių mechanizmai vartotojų lėšoms apsaugoti, pvz., pinigų sąskaitoje įšaldymas, pasitikėjimo susitarimai, trečiųjų šalių garantijos, akreditavimai ir pan.

Kitos suinteresuotosios šalys teigia, kad panaikinus draudimą duoti užstatą praktiškai bus panaikinta teisė atsisakyti. Atgauti užstatą gali būti sunku dėl taikomos administracinės procedūros, dėl vartotojo žinių trūkumo apie įvairius trečiųjų šalių mechanizmus, taikomus valstybėse narėse, ar paprasčiausiai dėl to, kad sutarties pasirašymo momentu vartotojas yra nepažįstamoje aplinkoje. Iš nesąžiningų

prekiautojų atgauti iš anksto sumokėtus pinigus iš esmės neįmanoma. Be to, tos pačios suinteresuotosios šalys teigia, kad būtų labai sunku užtikrinti, kad trečioji šalis tikrai būtų nepriklausoma nuo pakaitinio naudojimosi bendra nuosavybe paslaugas teikiančios įmonės, ir garantuoti, kad visoje ES bus nustatytos panašios nuostatos trečiųjų šalių taikomiems mechanizms (pvz., vienos valstybės narės gali nustatyti mechanizmus pagal kuriuos leidžiama mokėti per notarus, kitos – per finansų institucijas ir t. t.).

Vartotojų organizacijos tvirtai palaikė nuomonę, kad bet kokio užstato draudimas yra veiksmingas būdas sudaryti vartotojui galimybę pasinaudoti teise atsisakyti sutarties. Jų nuomone, davus užstatą vartotojui, būtų sudėtingiau atsisakyti sutarties. Vartotojas gali nuspręsti neatsisakyti sutarties ne todėl, kad jis įsitikinęs jos nauda, o dėl to, kad jam reikėtų sutvarkyti daug dokumentų ir atlikti daug procedūrų, kad galėtų atgauti pinigus. Draudimas mokėti užstatą yra aiški ir vartotojams lengvai suprantama taisyklė, kadangi jei būtų priimtose alternatyvos, pvz., jei būtų leista mokėti užstatą trečiosioms šalims, vartotojams būtų sunku įvertinti, ar trečioji šalis yra patikima ir nepriklausoma nuo pardavėjo.

Dėl šių priežasčių draudimas atsisakymo laikotarpiu mokėti bet kokią užstatą išlieka. Draudimo mokėti užstatą išlaikymas patvirtina nenuginčijamą įrodymą, kad vartotojams reikia laiko pagalvoti, ar jie nori pasirašyti sutartį, kurios daugeliu atvejų jie nenorėjo sudaryti. Šių produktų, kurie dažnai parduodami taikant didelio spaudimo technologijas, pobūdis pateisina šiomis aplinkybėmis tinkamą vartotojų apsaugos lygį. Naujame pasiūlyme draudimas išaiškinamas siekiant užtikrinti, kad būtų uždrausti bet kokie atlygiai prekiautojui ar bet kuriai trečiajai šaliai ir kad draudimas būtų taikomas ne tik įprastiniu laikotarpiu, bet ir tais atvejais, kai laikotarpis pratęsiamas dėl to, kad sutartyje buvo pateikta ne visa reikiama informacija.

Vartotojams atstovaujančios suinteresuotosios šalys pritarė galimybei nustatyti baudžiamąsias sankcijas. Valstybės narės ir pramonės atstovai iš esmės pasisakė prieš, teigdami, kad reikia palikti valstybėms narėms nuspręsti tinkamą sankcijų rinkinį ir jų pobūdį. Reglamentu (EB) Nr. 2006/2004 įsteigtas bendradarbiavimo įgyvendinant vartotojų apsaugos teisės aktus tinklas pradėjo veikti nuo 2006 m. gruodžio 31 d. Komisija tikisi, kad šiuo reglamentu bus paskatinti tarpvalstybiniai veiksmai kovojant su vartotojų apsaugos pažeidimais. Šios naujos priemonės veiksmingumas turėtų būti įvertintas prieš ES mastu nustatant nuostatą, pagal kurią valstybių narių reikalaujama įvesti baudžiamąsias sankcijas.

Nuo 2006 m. birželio 1 d. iki 2006 m. rugpjūčio 15 d. internete vyko atviros konsultacijos. Komisija gavo 100 atsakymų. Rezultatus galima rasti tinklalapyje http://ec.europa.eu/consumers/cons_int/safe_shop/timeshare/index_en.htm

• Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas

Nepriklausomo tyrimo neprireikė, nes valstybės narės, suinteresuotosios šalys ir Europos vartotojų centrai pateikė išsamius duomenis atsakydami į klausimynus ir per viešąsias konsultacijas. Informacija buvo išanalizuota, ir reikiamais atvejais, buvo gauta papildoma informacija.

- **Poveikio vertinimas**

Poveikio vertinime pateikiamas konsultacijų konkrečiais klausimais išvadų ryšys su trimis labiausiai tikėtinomis politikos galimybėmis. Tyrimo rezultatai rodo, kad *status-quo* galimybė (1 galimybė) darytų neigiamą poveikį daugumai suinteresuotųjų šalių ir, kad tik nedaug suinteresuotųjų šalių turėtų naudos, jei Direktyva 94/47/EB nebūtų keičiama.

Tas pats taikoma ir su teisės aktų leidyba nesusijusiai galimybei (3 galimybė).

Galimybės vertikaliai peržiūrėti Direktyvą 94/47/EB (2 galimybė) poveikio tyrimas rodo, kad pasirinkus šį variantą būtų užtikrinti geresni rinkos rezultatai daugumai susijusių suinteresuotųjų šalių. Pagrindinis šios galimybės privalumas yra tai, kad ji išplečia vartotojams, kurie pakaitomis naudojami bendra nuosavybe, teikiamos apsaugos taikymą ilgalaikių atostogų produktų, perpardavimo tarpininkų paslaugų ir keitimosi sistemų vartotojams; jos pagalba taip pat sukuriamos vienodesnės sąlygos įmonėms, o teisinio aiškumo siekiama remiantis atnaujintomis bei lanksčiomis produktų apibrėžtimis; taip pat nustatomas ES lygmeniu visiškai suderintas 14 dienų terminas, per kurį galima pareikšti atsisakymą. Todėl siūloma 2 galimybė kaip labiausiai tinkamas nustatytų problemų sprendimas.

3) TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

- **Siūlomų veiksmų santrauka**

Pagrindinis direktyvos persvarstymo tikslas yra suteikti vartotojui apsaugą, susijusią su perpardavimu ir naujais produktais, kurie pasirodė rinkoje, pvz., su sumažintų tarifų atostogų klubais. Pasiūlymas pakeis Direktyvą 94/47/EB modernia, supaprastinta ir darnia sistema, apimančia pakaitinį naudojimąsi bendra nuosavybe, ilgalaikius atostogų produktus ir keitimąsi bei perpardavimą.

- **Teisinis pagrindas**

Sutarties 95 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas**

Subsidiarumo principas taikomas tik tada, jeigu pasiūlymas nepriklauso išimtinai Bendrijos kompetencijai.

Valstybės narės negali tinkamai įgyvendinti pasiūlymo tikslų dėl šių priežasčių.

Šio pasiūlymo tikslas yra padidinti vartotojų apsaugą ir padėti vartotojams bei pardavėjams kiek įmanoma labiau pasinaudoti bendros rinkos privalumais sektoriuje, kuriame sutartys dažnai būna tarpvalstybinio pobūdžio. Šio tikslo valstybės narės negali tinkamai pasiekti; nacionalinių teisės sistemų skirtumai sudaro kliūtis tinkamam vidaus rinkos veikimui, iškraipo konkurenciją ir sukelia teisinį netikrumą.

Bendrijos veiksmams bus galima geriau pasiekti pasiūlymo tikslus dėl šių priežasčių.

Bendrijos aktas taikomas visose valstybėse narėse, apima aspektus, kurie nenumatyti nacionaliniuose teisės aktuose ir suteikia aukštą vartotojų apsaugos lygį jiems pasirašant tarpvalstybines sutartis.

Dauguma vartotojų skundų yra tarpvalstybinio pobūdžio.

Pasiūlymu reglamentuojamas klausimas, kuris jau reglamentuojamas Bendrijos lygmeniu. Šiuo pasiūlymu pakeičiama Direktyva 94/47/EB. Kadangi sandoriai labai dažnai būna tarpvalstybinio pobūdžio, reikia taikyti tarpvalstybinius standartus, t. y. teisės aktas turi būti taikomas visoje Bendrijoje.

Nacionaliniai teisės aktai turėtų būti taikomi kai kalbama apie vidaus aspektus, kurie jau numatyti teisės aktuose ir dėl kurių valstybėse narėse jau nusistovėjusios tvirtos tradicijos. Pavyzdžiui, pasiūlymu nenustatomas bendras naudojimosi bendra nuosavybe teisių teisinis pobūdis; priešingai, valstybių narių požiūris į tai, koks teisinis pobūdis turi būti, yra visapusiškai gerbiamas; tai taip pat taikoma turto tvarkymui ir priežiūrai. Pasiūlymu reglamentuojami tik tie aspektai, kurie turėtų būti reglamentuoti Bendrijos lygmeniu.

Todėl pasiūlymas atitinka subsidarumo principą.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą dėl šios (-ų) priežasties (-čių).

Kaip ir Direktyva 94/47/EEB, šis pasiūlymas taikomas ne visiems, o tik kai kuriems su pakaitiniu naudojimosi bendra nuosavybe susijusiems klausimams, kurie kelia didžiausią susirūpinimą ir dėl kurių reikia imtis veiksmų Bendrijos mastu. Likusieji aspektai bus aptariami nacionaliniuose teisės aktuose. Pavyzdžiui, bus taikomos nacionalinės bendrosios sutarčių teisės nuostatos ir nacionalinės nuostatos dėl leidimų ir licencijavimo sistemų.

Taigi direktyva yra tinkama priemonė ir todėl pasiūlymas atitinka proporcingumo principą.

- **Pasirinkta priemonė**

Siūlomos priemonės: direktyva.

Kitos priemonės nebūtų tinkamos dėl šios (-ių) priežasties (-čių).

Problemu, kurias pasiūlymu siekiama išspręsti, sprendimas gali būti pasiektas tik Bendrijos lygmeniu. Be to, Komisija mano, kad nacionaliniai teisės aktai turėtų būti susiję su tais vidaus aspektais, kuriems jau taikomi teisės aktai ir kurių atžvilgiu valstybėse narėse jau nusistovėjusios tvirtos tradicijos.

Todėl direktyva yra tinkama priemonė. Reglamentas būtų per griežtas ir nesuteiktų

valstybėms narėms reikalingos laisvės tinkamai reglamentuoti klausimo ir apibrėžti teisių, kurios yra sutarčių, kurioms taikoma ši direktyva, subjektas, teisinio pobūdžio; sprendimas nebūtų taikomas visoms valstybėms narėms, o rekomendacija neturi privalomo pobūdžio, kad galėtų veiksmingai reglamentuoti šią sritį.

4) POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi jokio poveikio Bendrijos biudžetui.

5) PAPILDOMA INFORMACIJA

- **Paprastinamas**

Pasiūlyme numatytas teisės aktų paprastinimas.

Pasiūlyme naudojama aiškesnė ir skaidresnė teisinė kalba; aiškinamos sąvokos ir direktyvos taikymo apimtis, užtikrinant teisinį aiškumą šalims; atnaujinami ir supaprastinami informacijos reikalavimai, kad būtų užtikrintas veiksmingumas ir sumažintos administravimo išlaidos; nustatoma peržiūros išlyga, kuria bus užtikrinta, jog direktyva ilgai išliks aktuali.

Pasiūlymas yra įtrauktas į šiuo metu Komisijos vykdomą Bendrijos *acquis* atnaujinimo ir supaprastinimo programą ir Komisijos darbo ir teisės aktų leidybos programą, kurios nuoroda 2006/SANCO/038.

- **Galiojančių teisės aktų panaikinimas**

Priėmus šį pasiūlymą, galiojantys teisės aktai bus panaikinti.

- **Persvarstymo, pakeitimo, laikino galiojimo sąlyga.**

Į pasiūlymą įtraukta persvarstymo išlyga.

- **Atitikmenų lentelė**

Valstybės narės privalo pateikti Komisijai nacionalinių nuostatų, kuriomis ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, tekstus bei tų nuostatų ir šios direktyvos atitikmenų lentelę.

- **Europos ekonominė erdvė**

Siūlomas teisės aktas susijęs su EEE ir todėl turėtų būti taikomas Europos ekonominei erdvei.

- **Išsamus pasiūlymo paaiškinimas**

1 straipsnis „Taikymo apimtis“

Pasiūlymas pakeis Direktyvą 94/47/EB šiuolaikiška, supaprastinta ir darnia sistema, apimančia pakaitinį naudojimąsi bendra nuosavybe, ilgalaikius atostogų produktus ir tarpininkavimą keičiant bei perparduodant. Direktyvos nuostatos bus taikomos visiems produktams, kurie apibrėžti 2 straipsnyje, jei nenurodyta kitaip. Visų pirma, brošiūrose ir sutartyse turi būti nurodoma tokia informacija, kuri būtų tinkama įvairiems produktams.

Horizontalieji klausimai bus sprendžiami iš esmės peržiūrint *acquis*. Todėl 1 straipsnio 2 dalyje dėl šių klausimų numatyta nuo visiškai suderintos sistemos nukrypti leidžianti nuostata. Be to, šia nuostata aiškinama, kad direktyva nedaro neigiamo poveikio nacionaliniams teisės aktams, pagal kuriuos suteikiama teisė nutraukti sutartį. Tai reiškia, kad, pavyzdžiui, nacionalinės nuostatos dėl sutarties nutraukimo anksčiau termino arba dėl teisės nutraukti sutartį, jei vartotojas buvo suklaidintas, gali būti paliktos.

2 straipsnis „Sąvokos“

2 straipsnio 1 dalies a punkte apibrėžiama termino „pakaitinis naudojimasis bendra nuosavybe“ sąvoka. Į pasiūlymą įtraukti ne tik produktai, kuriems taikoma Direktyva 94/47/EB, bet ir pakaitiniam naudojimuisi bendra nuosavybe lygiaverčiai produktai, kurie neatitinka vieno ar daugiau kriterijų, nustatytų dabartinėje apibrėžtyje (daugiau nei 3 metų sutartis, susijusi su „nekilnojamuoju turtu“. Kadangi apibrėžtis nebėra išimtinai susijusi su nekilnojamuoju turtu, į ją bus įtrauktos apgyvendinimo gyvenamuosiuose laivuose, nameliuose-priekabose ir kruiziniuose laivuose sutartys. Kitoms sutartims, pagal kurias neteikiamos apgyvendinimo paslaugos, pvz., sutartis dėl vietos nameliui-priekabai, pramoginių laivų laikymo vietos, ši apibrėžtis nebus taikoma. Taip pat nebus taikoma susitarimams dėl nuolatinų vietų ložėse per sporto renginius, nes terminas „apgyvendinimas“ taip pat reiškia ir nakvynę. Apibrėžtis taikoma ilgesnėms nei vienerių metų sutartims, į kurias įtrauki 35 mėnesių trukmės „pasiūlymai dėl apgyvendinimo“, taikomi apgyvendinimui. Kita vertus, iš anksto apmokėtam apgyvendinimui viešbutyje, kai apsistojama du kartus per metus, apibrėžtis nebus taikoma, nes sutarties trukmė yra trumpesnė nei vieneri metai. Taip pat apibrėžtis nebus taikoma daugiametei viešbučio kambario rezervacijai, jei tai nėra sutartis, o rezervacija, kuria vartotojas neįpareigojamas. Kai gyvenamasis būstas skirtas „daugiau nei viename laikotarpiui“, įprastinės nuomos sutartys nebus įtrauktos, net jei jos sudarytos ilgesniam nei vienerių metų laikotarpiui. Pagal apibrėžtį reikalaujama, kad teisė būtų įgyjama už „atlygį“, kuriuo galėtų būti, pvz., mokėjimas grynais pinigais, kortele arba turimos teisės pakaitomis naudotis bendra nuosavybe atidavimas už likutinę vertę įsigyjant naują teisę pakaitomis naudotis bendra nuosavybe. Nėra reikalavimo sumokėti visą atlygį pradiniam sutarties etape, kad sutarčiai būtų galima taikyti apibrėžtį. Taip pat taikoma sutartims, pagal kurias vartotojas moka pradinę sumą teisei įgyti, o po to papildomai moka už kiekvieną naudojimąsi gyvenamuoju būstu.

2 straipsnio 1 dalies b punkte pateikto termino „ilgalaikis atostogų produktas“ apibrėžtis taikoma ir tokiems produktams kaip sumažintų tarifų atostogų klubai. Šio produkto esmė yra ta, kad vartotojas įgyja „teisę gauti nuolaidas ir kitokias palankias sąlygas apgyvendinimui atskirai ar kartu su kelione arba kitomis paslaugomis.“ Taikoma tik sutartims, pagal kurias tokia teisė įgyjama už atlygį. Taigi ši apibrėžtis nebus taikoma įprastinėms nuolatinio kliento sistemoms, pagal kurias taikomos

nuolaidos vėlesniems apsilankymams tos pačios viešbučių grupės viešbučiuose. Per trumpesnį laikotarpį teikiamoms arba vienkartinėms nuolaidoms ši apibrėžtis taip pat netaikoma. Pavyzdžiui, viešbučių grupė parduoda „vasaros nuolaidų kortelę“, už kurią vartotojas moka 100 eurų ir su ja visą vasaros sezoną gauna 10 % nuolaidą nakvynei tos grupės viešbučiuose. Netaikoma sutartims, kurių pirminis tikslas nėra suteikti nuolaidas ar palankesnes sąlygas. Tai reiškia, kad, pavyzdžiui, kredito kortelė nebus laikoma „ilgalaikiu atostogų produktu“ net jei kortelę išdavusi bendrovė teikia nuolaidų viešbučiuose pasiūlymus ir vartotojas turi mokėti už kortelės išdavimą bei metinį mokestį, nes nuolaidų teikimas nėra svarbiausias sutarties tikslas.

„Perpardavimas“ yra apibrėžtas 2 straipsnio 1 dalies c punkte ir taikomas tarpininkavimo sutartims, sudarytoms tarp vartotojo, kuris nori parduoti ar pirkti teisę pakaitomis naudotis bendra nuosavybe arba ilgalaikiu atostogų produktu, ir perpardavimo tarpininko. Dviejų vartotojų sudaryta sutartis nebus reglamentuojama, nes pasiūlymu reglamentuojamos tik įmonių teikiamos paslaugos vartotojams. Tačiau, kai prekiautojas veikia ne kaip tarpininkas, o nuperka teisę pakaitomis naudotis bendra nuosavybe ir po to ją perparduoda vartotojui, sutartis bus laikoma teisės naudotis bendra nuosavybe pardavimo sutartimi pagal a punktą ir šis punktas bus taikomas, nes jo taikymo sritis apima ne tik pardavimą iš pirmų rankų.

2 straipsnio 1 dalies d punkte pateikto termino „keitimasis“ apibrėžtis yra taikoma sutartims dėl narystės keitimosi sistemoje. Ji nesusijusi su individualiu keitimusi sutarties laikotarpiu. Sutaris turėtų būti laikoma atitinkančia šią apibrėžtį, net jei suteikiamas nemokamas pradinis laikotarpis arba jei mokestį už pirmąjį laikotarpį sumoka trečioji šalis, pavyzdžiui, prekiautojas, kuris parduoda teisę naudotis bendra nuosavybe, su kuria susijęs keitimasis.

2 straipsnio 1 dalies e ir f punktuose pateikiamos „prekiautojo“ ir „vartotojo“ sąvokos pakeičia direktyvoje naudojamas „pardavėjo“ ir „pirkėjo“ sąvokas. Terminas „pirkėjas“ netinkamas apibrėžti vartotojui, kuris parduoda savo teisę pakaitomis naudotis bendra nuosavybe (perpardavimo atveju). Naujosios sąvokos atitinka NKV direktyvos sąvokas.

2 straipsnio 1 dalies g punkte pateikiama termino „papildoma sutartis“ sąvoka: tai sutartis kuri pridedama prie kitos sutarties, pavyzdžiui, keitimasis, susijęs su teise pakaitomis naudotis bendra nuosavybe.

3 ir 4 straipsniai „Iksutartinė informacija ir reklama“ ir „Sutartis“ iš esmės lieka nepakitusios ir perkeliamos iš atitinkamų Direktyvos 94/47/EB straipsnių. 3 straipsniu užtikrinama, kad vartotojas gautų informaciją, kuri reikalinga priimant sprendimą turint reikiamus duomenis. Dabartinėje direktyvoje nustatyta, kad prekiautojas privalo pateikti informaciją tik tada, kai vartotojas domisi produktu ir apie jį teiraujasi. Be to, 4 straipsnyje pateikiama nuostata, kuria siekiama užtikrinti, kad vartotojo dėmesys atkreipiamas į teisę nutraukti sutartį, ir supaprastinamos kalbos naudojimo taisyklės. Direktyvoje 94/47/EB nustatyta valstybių narių galimybė reikalauti papildomų kalbų neišsaugota.

5 straipsnis „Teisė atsisakyti sutarties“ iš esmės atitinka Direktyvoje 94/47/EB pateiktą nuostatą, bet atsisakymo laikotarpis yra pratęstas iki 14 dienų ir suderintas ES mastu. Taip pat buvo išaiškinta 5 straipsnio 2 dalyje pateikta nuostata dėl atsisakymo laikotarpio pratęsimo tais atvejais, kai nesilaikoma 4 straipsnyje išdėstytų reikalavimų;

turi būti raštu pateikta papildoma informacija, kad prasidėtų atsisakymo laikotarpis.

6 straipsnis „Išankstinis mokėjimas“

Pasiūlymo 6 straipsnio 1 dalyje iš esmės pakartojamas Direktyvos 94/47/EB atitinkamame straipsnyje nustatytas draudimas atsisakymo laikotarpiu mokėti užstatą. Be to, juo siekiama išaiškinti šį draudimą. Draudimas taikomas ne tik mokėjimams, bet ir visoms atlyginimo rūšims, kuriuos vartotojas gali duoti ne tik prekiautojui, bet ir bet kuriam kitam naudos gavėjui. Draudimas taikomas iki tol, kol baigiasi atsisakymo laikotarpis; jei atsisakymo laikotarpis pratęsiamas dėl su informacija susijusių reikalavimų, draudimas taip pat pratęsiamas. Pasiūlyme tai irgi yra išaiškinta.

6 straipsnio 2 dalyje nustatytas draudimas mokėti iš anksto perparduodant. Šis draudimas trunka ilgiau nei atsisakymo laikotarpis ir tęsiasi iki tol, kol realiai įvyksta pardavimas arba perpardavimo sutartis kitaip baigiasi.

7 straipsnis „Papildomų sutarčių pabaiga“

7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad bet kokia papildoma sutartis nutraukiama, jei vartotojas atsisako pagrindinės sutarties. Kaip paaiškinta pirmiau, „papildoma sutartis“ – tai sutartis, kuri pridedama prie kitos sutarties, pavyzdžiui, keitimasis, susijęs su teise pakaitomis naudotis bendra nuosavybe. 7 straipsnio 2 dalis taikoma kai kuriems susijusiems susitarimams dėl kredito. Teisė atsisakyti keitimo sutarties pagal 5 straipsnį galioja atskirai, jei baigiasi teisės atsisakyti pagrindinės sutarties terminas.

7 straipsnio 2 dalyje pakartojama Direktyvos 94/47/EB taisyklė, kurioje nustatyta, kad baigiasi kai kurie susiję susitarimai dėl kredito, jei vartotojas pasinaudoja teise atsisakyti pagrindinės sutarties.

7 straipsnio 3 dalyje nustatyta pareiga valstybėms narėms nustatyti susitarimų dėl kredito pabaigos tvarką atitinkamą Direktyvos 94/47/EB nuostatą, bet ji taip pat taikoma ir papildomoms sutartims.

8 straipsnyje iš esmės atkartojama atitinkama Direktyvos 94/47/EB nuostata.

9–11 straipsniuose išdėstytos nuostatos dėl sankcijų, įgyvendinimo, vartotojų informavimo ir kompensavimo, kurios yra panašios į naujausių direktyvų dėl vartotojų apsaugos nuostatas. Europos vartotojų centrai teikia pagalbą perduodant tarpvalstybinius skundus atitinkamoms alternatyvioms ginčų sprendimo institucijoms, jei tokios institucijos egzistuoja. Vienas 10 straipsnio nuostatos tikslų yra skatinti tokių institucijų steigimą.

12–16 straipsniuose nustatyti techniniai pakeitimai arba standartinės nuostatos bei formuluotės, kurioms nereikia atskirų paaiškinimų.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

dėl vartotojų apsaugos, susijusios su kai kuriais pakaitinio naudojimosi bendra nuosavybe, ilgalaikiais atostogų produktais, perpardavimo ir keitimosi aspektais

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą¹,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje³ nustatytos tvarkos,

kadangi:

- (1) Nuo 1994 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/47/EB dėl pirkėjų apsaugos, susijusios su teisės tam tikru laiku naudotis nekilnojamaisiais daiktais pirkimo sutarčių tam tikrais aspektais⁴, priėmimo pakaitinio naudojimosi bendra nuosavybe sąvoka išsiplėtė, o rinkoje atsirado nauji į tai panašūs atostogų produktai. Direktyva 94/47/EB netaikoma šiems naujiems atostogų produktams ir kai kuriems sandoriams, susijusiems su pakaitiniu naudojimu bendra nuosavybe, pavyzdžiui, perpardavimui ir keitimuisi. Be to, taikant Direktyvą 94/47/EB, įgyta patirtis parodė, kad kai kurie klausimai, kuriems direktyva taikoma, turi būti atnaujinti ar išaiškinti.
- (2) Dėl esamų reglamentavimo trūkumų kyla nemenkas konkurencijos iškraipymas ir atsiranda rimtų problemų vartotojams ir taip sudaromos kliūtys sklandžiai veikti vidaus rinkai. Todėl Direktyva 94/47/EEB turėtų būti pakeista nauja ir aktualia direktyva.
- (3) Siekiant sustiprinti teisinį aiškumą ir sudaryti galimybę vartotojams bei įmonėms visiškai pasinaudoti bendros rinkos teikiama nauda, atitinkami valstybių narių

¹ OL C [...], [...], p. [...].

² OL C [...], [...], p. [...].

³ OL C [...], [...], p. [...].

⁴ OL L 280, 1994 10 29, p. 83.

įstatymai turėtų būti labiau suderinti. Tačiau kai kuriais atvejais, valstybės narės galėtų toliau taikyti griežtesnes taisykles.

- (4) Ši direktyva turi būti taikoma nepažeidžiant nacionalinių reikalavimų dėl nekilnojamojo ar kilnojamojo turto registracijos, steigimosi sąlygų, leidimų suteikimo sistemų ar reikalavimų dėl licencijų, dėl teisių, kurios yra sutarčių, kurioms taikoma ši direktyva, objektas, teisinio pobūdžio nustatymo.
- (5) Atskiri produktai, kuriems taikoma ši direktyva, turėtų būti aiškiai apibrėžti, o nuostatos dėl ikisutartinės informacijos ir sutarties turi būti patikslintos ir atnaujintos.
- (6) Vartotojas turėtų turėti teisę pasirinkti, kuria kalba norėtų gauti ikisutartinę informaciją ir kuria kalba turėtų būti sudaryta sutartis.
- (7) Siekiant vartotojui suteikti galimybę visiškai suprasti savo pareigas ir teises pagal sutartį, jam turėtų būti suteiktas laikotarpis, per kurį jis galėtų atsisakyti sutarties, neprivalėdamas to pagrįsti. Šiuo metu laikotarpio trukmė įvairiose valstybėse narėse yra skirtinga, o patirtis rodo, kad Direktyvoje 94/47/EB nustatyta trukmė yra nepakankamai ilga. Todėl šis laikotarpis turėtų būti pratęstas ir suderintas.
- (8) Draudimas iš anksto mokėti prekiautojui ar bet kuriai kitai trečiajai šaliai iki atsisakymo laikotarpio pabaigos turi būti patikslintas, siekiant pagerinti vartotojų apsaugą. Perparduodant išankstinio mokėjimo draudimas turėtų būti taikomas iki faktiškai įvyks pardavimas arba iki pasibaigs perpardavimo sutartis.
- (9) Tuo atveju, jei atsisakoma sutarties, kurios visa kaina arba jos dalis mokama kreditu, kurį vartotojui suteikia prekiautojas arba trečioji šalis pagal susitarimą tarp trečiosios šalies ir prekiautojo, susitarimas dėl kredito turėtų būti nutrauktas netaikant jokios baudos. Tai turėtų būti taikoma ir papildomoms sutartims, pavyzdžiui, sutartims dėl narystės keitimosi sistemose.
- (10) Iš vartotojo negali būti atimta šia direktyva suteikiama apsauga. Šis principas turėtų būti taikomas net jei sutarčiai taikoma ne valstybės narės teisė.
- (11) Reikia, kad valstybės narės nustatytų veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas už šios direktyvos nesilaikymą.
- (12) Reikia užtikrinti, kad asmenys ar organizacijos, pagal nacionalinę teisę turinčios teisėtų interesų šioje srityje, turėtų teises priemones iškelti bylą už šios direktyvos nuostatų pažeidimus.
- (13) Valstybėse narėse reikia sukurti tinkamą ir veiksmingą pažeistų teisių gynimo tvarką sprendžiant vartotojų ir prekiautojų ginčus. Šiuo tikslu valstybės narės turėtų skatinti steigti valstybines ar privačias įstaigas ginčams neteismine tvarka spręsti.
- (14) Valstybės narės turi užtikrinti, kad vartotojai būtų veiksmingai informuojami apie nacionalines nuostatas, kuriomis perkeliama ši direktyva, ir skatinti prekiautojus informuoti apie elgesio kodeksus, galiojančius šioje srityje.
- (15) Kadangi valstybės narės negali tinkamai įgyvendinti šios direktyvos tikslų, ir juos galima geriau įgyvendinti Bendrijos lygmeniu, Bendrija gali priimti priemones pagal subsidiarumo principą, kaip nustatyta Sutarties 5 straipsnyje. Atsižvelgiant į minėtame

straipsnyje nustatytą proporcingumo principą, ši direktyva nenumato nieko, kas nėra būtina siekiant pašalinti kliūtis vidaus rinkai ir pasiekti aukštą bendros vartotojų apsaugos lygį.

- (16) Šioje direktyvoje gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažįstamų, visų pirma, Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis ***Taikymo apimtis***

1. Ši direktyva taikoma vartotojų apsaugai, susijusiai su kai kuriais pakaitinio naudojimosi bendra nuosavybe ir ilgalaikių atostogų produktų pardavimo bei keitimo aspektais. Ji taip pat taikoma teisės pakaitomis naudotis bendra nuosavybe perpardavimui ir keitimuisi pakaitiniu naudojimosi bendra nuosavybe.

Ši direktyva taikoma prekiautojo ir vartotojo sudarytiems sandoriams.

Šia direktyva nepažeidžiami nacionaliniai teisės aktai, kuriuose nustatytos bendrosios sutarčių teisės priemonės, suteikiančios vartotojui galimybę nutraukti sutartį.

2. Siekdamos užtikrinti aukštesnį vartotojų apsaugos lygį, valstybės narės gali šia direktyva derinamų nuostatų srityje toliau taikyti griežtesnes nacionalines nuostatas, kurios susijusios su:

- (a) teisės atsisakyti sutarties laikotarpio pradžia;
- (b) teisės atsisakyti sutarties įgyvendinimo būdais;
- (c) teisės atsisakyti sutarties pasinaudojimo pasekmėmis.

2 straipsnis ***Sąvokos***

1. Šioje direktyvoje taikomos tokios sąvokos:
- (a) „pakaitinis naudojimas bendra nuosavybe“ – tai sutartis, galiojanti ilgiau nei vienerius metus, pagal kurią vartotojas už atlygį įgyja teisę naudotis vienu ar keliais būtais daugiau nei vienam vizitui.
 - (b) „ilgalaikis atostogų produktas“ – tai sutartis, galiojanti ilgiau nei vienerius metus, pagal kurią vartotojas už atlygį įgyja visų pirma teisę gauti nuolaidas ar kitokias palankias sąlygas apgyvendinimui, atskirai ar kartu su kelione arba kitoms paslaugoms;
 - (c) „perpardavimas“ – tai sutartis, pagal kurią prekiautojas už atlygį padeda vartotojui parduoti arba nusipirkti teisę pakaitomis naudotis bendra nuosavybe arba ilgalaikį atostogų produktą;

- (d) „keitimasis“ – tai sutartis, pagal kurią vartotojas už atlygį prisijungia prie sistemos, suteikiančios galimybę pakeisti pakaitinio naudojimosi bendra nuosavybe vietą ir (arba) laiką mainų būdu;
 - (e) „prekiautojas“ – tai fizinis ar juridinis asmuo, kurio veikla susijusi su prekyba, verslu ar profesija ir bet kuris asmuo, veikiantis prekiautojo vardu ar jo naudai;
 - (f) „vartotojas“ – tai bet kuris fizinis asmuo, kurio veikla nesusijusi su jo amatu, verslu ar profesija;
 - (g) „papildoma sutartis“ reiškia bet kokią sutartį, kuri priklauso nuo kitos sutarties.
2. Siekiant apskaičiuoti sutarties trukmę kaip nustatyta 1 dalies a ir b punktuose, įskaitomas bet koks trukmės prailginimas dėl nebylaus atnaujinimo ar pratęsimo.

3 straipsnis

Ikisutartinė informacija ir reklama

1. Valstybės narės užtikrina, kad bet kokioje reklamoje turi būti nurodyta galimybė gauti 2 dalyje nurodytą informaciją raštu ir kur ją galima gauti.
2. Kiekvienam informacijos prašančiam vartotojui prekiautojas pateikia informaciją raštu, kurioje be bendro produkto aprašymo, pateikiama bent trumpa ir tiksli informacija šiais klausimais, jei reikalinga:
 - (a) pakaitinio naudojimosi bendra nuosavybe atvejais – informaciją, nurodytą I priede, jei sutartis susijusi su statomu būstu – II priede nurodytą informaciją;
 - (b) ilgalaikio atostogų produkto atveju – III priede nurodytą informaciją;
 - (c) perpardavimo atveju – IV priede nurodytą informaciją;
 - (d) keitimosi atveju – V priede nurodytą informaciją;
3. Perpardavimo atveju prekiautojo pareiga pateikti informaciją pagal 2 dalį taikoma vartotojui, kuris gali sudaryti perpardavimo sutartį.
4. 2 dalyje nurodyta informacija rengiama viena oficialiųjų Bendrijos kalbų, kurią pasirenka vartotojas.

4 straipsnis

Sutartis

1. Valstybės narės užtikrina, kad sutartis būtų sudaroma raštu ir rengiama viena oficialiųjų Bendrijos kalbų, kurią pasirenka vartotojas.
2. 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta rašytinė informacija yra sutarties sudedamoji dalis ir yra nekeičiama, jei šalys aiškiai nesusitaria kitaip arba pakeitimai daromi dėl nuo prekiautojo valios nepriklausančių aplinkybių.

Apie pakeitimus dėl nuo prekiautojo valios nepriklausančių aplinkybių pranešama vartotojui iki sutarties sudarymo.

Sutartyje aiškiai nurodomi visi tokie pakeitimai.

3. Prieš pasirašant sutartį, prekiautojas atkreipia vartotojo dėmesį į jo teisę atsisakyti sutarties ir į 5 straipsnyje nurodytą atsisakymo laikotarpio trukmę bei į 6 straipsnyje nurodytą išankstinio mokėjimo draudimą atsisakymo laikotarpiu.

Atitinkamas sutarties nuostatas vartotojas pasirašo atskirai.

5 straipsnis

Teisė atsisakyti sutarties

1. Valstybės narės užtikrina, kad po sutarties pasirašymo per keturiolika dienų nuo to momento, kai abi šalys pasirašo sutartį arba kai abi šalys pasirašo įpareigojančią preliminarą sutartį, vartotojas turėtų teisę atsisakyti sutarties, nepateikdamas jokių atsisakymo priežasčių. Jeigu keturioliktoji šio laikotarpio diena yra nedarbo diena, laikotarpis pratęsiamas iki pirmos po jos einančios darbo dienos.
2. Jei prie sutarties ne pridėta visa informacija, nurodyta I priedo a–p punktuose ir II priedo a ir b punktuose, bet informacija pateikiama raštu per tris mėnesius nuo sutarties pasirašymo, atsisakymo laikotarpis prasideda nuo to dienos, kai vartotojas gauna tą informaciją.
3. Jei I priedo a–p punktuose ir II priedo a ir b punktuose nurodyta informacija nebuvo raštu pateikta per tris mėnesius nuo sutarties pasirašymo, teisė atsisakyti baigiasi po trijų mėnesių ir keturiolikos dienų nuo sutarties pasirašymo.
4. Jei vartotojas ketina pasinaudoti teise atsisakyti sutarties, iki atsisakymo termino pabaigos jis apie tai turi pranešti asmeniui, kurio pavardė ir adresas nurodytas sutartyje šiam tikslui, pagal I priedo p punktą. Pripažįstama, kad nustatyto termino laikytasi, jei pranešimas (jei parengtas raštu) išsiųstas iki nustatyto laikotarpio pabaigos.
5. Jei vartotojas pasinaudoja teise atsisakyti sutarties, jis turi atlyginti tik tas išlaidas, kurios pagal nacionalinę teisę buvo patirtos dėl pasirašant ir atsisakant sutarties atliktų teisinių formalumų, kurie turėjo būti atlikti iki 1 dalyje nurodyto laikotarpio pabaigos. Tokios išlaidos aiškiai nurodomos sutartyje.
6. Jei vartotojas pasinaudoja teise atsisakyti sutarties pagal 3 dalį, jis neturi atlyginti jokių išlaidų.

6 straipsnis

Išankstinis mokėjimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad draudžiami bet kokie vartotojo atliekami išankstiniai mokėjimai, garantijos davimas, pinigų rezervavimas kredito kortelėje, aiškus skolos patvirtinimas ar bet koks kitas atlyginimas prekiautojui ar kitai trečiajai šaliai iki

laikotarpio, per kurį vartotojas gali pasinaudoti teise atsisakyti sutarties pagal 5 straipsnio 1–3 dalis, pabaigos.

2. Draudžiami bet kokie vartotojo atliekami mokėjimai, garantijos davimas, pinigų rezervavimas kredito kortelėje, skolos pripažinimas ar bet koks kitas atlyginimas prekiautojui ar trečiajai šaliai už perpardavimą iki faktiškai įvyksta pardavimas arba jei perpardavimo sutartis pasibaigia kitais būdais.

7 straipsnis ***Papildomų sutarčių pabaiga***

1. Valstybės narės užtikrina, kad jei vartotojas pasinaudoja teise atsisakyti sutarties dėl pakaitinio naudojimosi bendra nuosavybe arba dėl ilgalaikio atostogų produkto, visos papildomos sutartys, įskaitant keitimosi, baigiasi automatiškai netaikant jokių baudų.
2. Jei visa kaina arba jos dalis mokama kreditu, kurį vartotojui suteikia prekiautojas arba trečioji šalis pagal trečiosios šalies ir prekiautojo susitarimą, susitarimas dėl kredito pasibaigia netaikant jokios baudos, jei vartotojas pasinaudoja teise atsisakyti pagrindinės sutarties pagal 5 straipsnį.
3. Valstybės narės nustato išsamias tokių sutarčių pabaigos taisykles.

8 straipsnis ***Privalomasis direktyvos pobūdis***

1. Valstybės narės užtikrina, kad jei sutartyje taikoma teisė yra valstybės narės teisė, visos sutarties sąlygos, pagal kurias vartotojas atsisako šioje direktyvoje nurodytų teisių, yra neįpareigojančios.
2. Neatsižvelgiant į tai, kokia teisė taikoma, iš vartotojo neatimama šia direktyva suteikta apsauga, jei atitinkamas nekilnojamasis turtas yra valstybės narės teritorijoje arba sutartis buvo pasirašyta valstybėje narėje.

9 straipsnis ***Teisminis ir administracinis pažeistų teisių gynimas***

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų imamasi tinkamų ir veiksmingų priemonių, kuriomis užtikrinama, kad šios direktyvos būtų laikomasi vartotojų interesams apsaugoti.
2. 1 dalyje nurodytos priemonės apima nuostatas, kurių pagrindu viena ar daugiau iš toliau išvardytų nacionalinės teisės aktais nustatytų institucijų, vadovaudamosi nacionalinės teisės aktais, galėtų imtis veiksmų prieš kreipiantis į teismus ar kompetentingas administracines institucijas, kad užtikrintų nacionalinių šios direktyvos įgyvendinimo nuostatų taikymą:
 - (a) viešosios valdžios įstaigos arba jų atstovai;
 - (b) vartotojų organizacijos, teisėtai suinteresuotos vartotojų apsauga;

- (c) profesinės organizacijos, turinčios teisėtų interesų veikti.

10 straipsnis

Vartotojų informavimas ir neteisminis teisių gynimas

1. Valstybės narės imasi tinkamų priemonių vartotojui informuoti apie nacionalinius teisės aktus, kuriais perkeliama ši direktyva, ir, jei reikia, skatina prekyautojus informuoti vartotojus apie jų veiklos taisykles.
2. Valstybės narės skatina kurti arba tobulinti tinkamas ir veiksmingas neteisminių skundų ir teisių gynimo procedūras vartotojų ginčams pagal šią direktyvą spręsti.

11 straipsnis

Sankcijos

1. Valstybės narės nustato tinkamas sankcijas prekyautojams, jei šie nesilaiko nacionalinių nuostatų, priimtų laikantis šios direktyvos.
2. Šios sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

12 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie įsigalioję ne vėliau kaip iki [...], įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstus ir tų nuostatų bei šios direktyvos atitikmenų lentelę.

Jos taiko šias nuostatas nuo [...].

Valstybės narės, priimdamos šias nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

13 straipsnis

Peržiūra

Komisija peržiūri šią direktyvą ir pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai ne vėliau kaip po penkerių metų nuo nacionalinių nuostatų, kuriomis perkelta ši direktyva, taikymo datos.

Jei reikia, ji teikia naujus pasiūlymus jai atnaujinti, atsižvelgdama į šioje srityje vykstančius pokyčius.

Komisija gali prašyti valstybių narių ir nacionalinių reguliavimo institucijų pateikti informaciją.

14 straipsnis
Panaikinimas

Direktyva 94/47/EB panaikinama.

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir skaitomos pagal III priedo atitikmenų lentelę.

15 straipsnis
Įsigaliojimas

Direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

16 straipsnis
Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje,

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

I PRIEDAS (pakaitinis naudojimasis bendra nuosavybe)
3 straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija

- (a) šalių tapatybė ir gyvenamoji vieta (buveinės adresas), įskaitant konkrečią informaciją apie prekiautojo teisinį statusą sutarties sudarymo momentu, šalių parašai ir data bei vieta, kurioje sutartis sudaryta;
- (b) tikslus teisės, kuri yra sutarties objektas, pobūdis ir nuostata, kurioje nustatomos tos teisės įgyvendinimo sąlygos valstybės(-ių) narės(-ių) teritorijoje, kurioje yra atitinkamas turtas, ir ar tos sąlygos buvo įvykdytos arba, jei nebuvo įvykdytos, kokias sąlygas dar reikia įvykdyti;
- (c) jei sutartyje kalbama apie konkretų nekilnojamąjį turtą, tikslus to turto ir jo buvimo vietos aprašymas; jei sutartyje kalbama apie kelis turto objektus (kelias poilsia vietas), tinkamas turto objektų ir jų buvimo vietos aprašymas; jei sutartyje kalbama apie kitokią gyvenamąją būstą nei nekilnojamas turtas, tinkamas gyvenamojo būsto ir įrangos aprašymas;
- (d) paslaugos (pvz., elektra, vanduo, priežiūra, šiukšlių išvežimas), kuriomis vartotojas turi arba turės teisę naudotis, ir šių paslaugų teikimo sąlygos;
- (e) bendra įranga, pvz.: baseinas, suomiška pirtis ir t. t., kuria vartotojas turi arba gali turėti teisę naudotis, ir, prireikus, naudojimosi ja sąlygos;
- (f) kaip tvarkoma gyvenamojo būsto priežiūra ir remontas bei administravimas ir valdymas, įskaitant ar ir kaip vartotojai gali daryti įtaką ir prisidėti priimant sprendimus šiais klausimais;
- (g) tikslus aprašymas, kaip visos išlaidos bus paskirstytos vartotojams bei kaip ir kada tokios išlaidos gali būti didinamos; jei reikia, informacija apie tai, ar yra kokie nors mokesčiai, hipoteka, įkeitimas ar bet kokios kitos turto sulaikymo teisės, taikomos gyvenamajam būstui;
- (h) tikslus laikotarpis, kuriuo teisė, esanti sutarties objektu, gali būti įgyvendinama ir, jei reikia, jos trukmė; data, nuo kurios vartotojas gali pradėti įgyvendinti sutartyje nustatytas teises;
- (i) kaina, kurią vartotojas turi sumokėti, apytikslė suma, kurią vartotojas turi mokėti už naudojimąsi bendra įranga ir paslaugomis; mokesčių, susijusių su naudojimu turtu, apskaičiavimo pagrindas, privalomieji įstatymu nustatyti mokesčiai (pavyzdžiui, valstybiniai mokesčiai ir rinkliavos) ir papildomos administravimo išlaidos (pvz.: valdymo, priežiūros ir remonto);
- (j) nuostata, kurioje nustatyta, kad vartotojas neturi jokių kitų išlaidų ar pareigų, nei nustatytosios sutartyje;
- (k) yra galimybė ar ne dalyvauti sutartyje nustatytų teisių keitimosi ar perpardavimo sistemoje, informacija apie atitinkamas sistemas ir nuoroda apie išlaidas, susijusias su perpardavimu arba keitimusi pagal tas sistemas;

- (l) kalba(-os), kuriomis galima bendrauti sutarties klausimais po pardavimo, pavyzdžiui, dėl valdymo sprendimų, išlaidų didinimo ir pasiteiravimų bei skundų tvarkymo;
- (m) informacija apie teisę atsisakyti sutarties ir sutarties atsisakymo pasekmės, įskaitant konkrečią informaciją apie išlaidų, kurias vartotojo bus paprašyta atlyginti pagal 5 straipsnio 5 dalį, jei jis pasinaudos teise atsisakyti, pobūdį ir dydį; jei reikia, informacija apie susitarimo dėl kredito ir papildomos sutarties, susijusios su sutartimi, pabaigos sąlygas, jei atsisakoma sutarties; informacija apie tokio atsisakymo sąlygas;
- (n) informacija apie išankstinio mokėjimo draudimą laikotarpiu, per kurį vartotojas turi teisę atsisakyti sutarties pagal 5 straipsnio 1–3 punktus;
- (o) nuoroda kam ir kaip turi būti siunčiamas pranešimas apie atsisakymą;
- (p) elgesio kodekso buvimas, turinys, kontrolė ir įgyvendinimas;
- (q) neteisminio ginčų sprendimo galimybė.

II PRIEDAS (pakaitinis naudojimasis bendra nuosavybe)

Papildomi reikalavimai dėl statomo gyvenamojo būsto, kaip nustatyta 3 straipsnyje

- (a) gyvenamojo būsto baigtumas ir paslaugos, kurioms esant gyvenamuoju būstu bus galima visapusiškai naudotis (dujų, elektros, vandens ir telefono prijungimas);
- (b) realus apytikris gyvenamojo būsto užbaigimo ir paslaugų, kurioms esant gyvenamuoju būstu bus galima visapusiškai naudotis (dujų, elektros, vandens ir telefono prijungimas), prijungimo galutinis terminas;
- (c) jeigu tai konkretus nekilnojamasis turtas, statybos leidimo numeris bei kompetentingos institucijos ar institucijų pavadinimas(-ai) ir adresas(-ai);
- (d) garantija dėl gyvenamojo būsto užbaigimo arba garantija dėl bet kokio mokėjimo grąžinimo, jei gyvenamasis būstas neužbaigtas ir, jei reikia, sąlygos, kuriomis tokios garantijos vykdomos.

III PRIEDAS (ilgalaikiai atostogų produktai)
3 straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija

- (a) šalių tapatybė ir gyvenamoji vieta (buveinės adresas), įskaitant konkrečią informaciją apie prekiautojo teisinį statusą sutarties sudarymo momentu, šalių parašai ir data bei vieta, kurioje sutartis sudaryta;
- (b) tikslus teisės, kuri yra sutarties objektas, pobūdis;
- (c) tikslus laikotarpis, kuriuo teisė, esanti sutarties objektu, gali būti įgyvendinama ir, jei reikia, jos trukmė; data, nuo kurios vartotojas gali pradėti įgyvendinti sutartyje nustatytas teises;
- (d) kaina, kurią vartotojas turi sumokėti;
- (e) nuostata, kurioje nustatyta, kad vartotojas neturės jokių kitų išlaidų ar pareigų, nei nustatytosios sutartyje;
- (f) kalba(-os), kuriomis galima bendrauti sutarties klausimais po pardavimo, pavyzdžiui, dėl pasiteiravimų bei skundų tvarkymo;
- (g) informacija apie teisę atsisakyti sutarties ir sutarties atsisakymo pasekmės, įskaitant konkrečią informaciją apie išlaidų, kurias vartotojo bus paprašyta atlyginti pagal 5 straipsnio 5 dalį, jei jis pasinaudos teise atsisakyti, pobūdį ir dydį; jei reikia, informacija apie susitarimo dėl kredito ir papildomos sutarties, susijusios su sutartimi, pabaigos sąlygas, jei atsisakoma sutarties; informacija apie tokio atsisakymo sąlygas;
- (h) informacija apie išankstinio mokėjimo draudimą laikotarpiu, per kurį vartotojas turi teisę atsisakyti sutarties pagal 5 straipsnio 1–3 punktus;
- (i) nuoroda kam ir kaip turi būti siunčiamas pranešimas apie atsisakymą;
- (j) veiklos taisyklių buvimas, turinys, kontrolė ir įgyvendinimas;
- (k) neteisminio ginčų sprendimo galimybė.

IV PRIEDAS (perpardavimas)
3 straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija

- (a) šalių tapatybė ir gyvenamoji vieta (buveinės adresas), įskaitant konkrečią informaciją apie prekiautojo teisinį statusą sutarties sudarymo momentu, šalių parašai ir data bei vieta, kurioje sutartis sudaryta;
- (b) kaina, kurią vartotojas turi sumokėti už perpardavimo paslaugas;
- (c) nuostata, kurioje nustatyta, kad vartotojas neturės jokių kitų išlaidų ar pareigų, nei nustatytosios sutartyje;
- (d) kalba(-os), kuriomis galima bendrauti su prekiautoju, pavyzdžiui, dėl pasiteiravimų bei skundų tvarkymo;
- (e) informacija apie teisę atsisakyti sutarties ir sutarties atsisakymo pasekmės, įskaitant konkrečią informaciją apie išlaidų, kurias vartotojo bus paprašyta atlyginti pagal 5 straipsnio 5 dalį, jei jis pasinaudos teise atsisakyti, pobūdį ir dydį;
- (f) informacija apie išankstinio mokėjimo draudimą iki tol, kol faktiškai įvyks pardavimas arba perpardavimo sutartis kitaip yra pasibaigusi;
- (g) nuoroda kam ir kaip turi būti siunčiamas pranešimas apie atsisakymą;
- (h) elgesio kodekso buvimas, turinys, kontrolė ir įgyvendinimas;
- (i) neteisminio ginčų sprendimo galimybė.

V PRIEDAS (keitimasis)
3 straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija

- (a) šalių tapatybė ir gyvenamoji vieta (buveinės adresas), įskaitant konkrečią informaciją apie prekiautojo teisinį statusą sutarties sudarymo momentu, šalių parašai ir data bei vieta, kurioje sutartis sudaryta;
- (b) tikslus teisės, kuri yra sutarties objektas, pobūdis;
- (c) tinkamas turto objektų bei jų buvimo vietos aprašymas; jei sutartyje kalbama apie kitokį gyvenamąjį būstą nei nekilnojamasis turtas, tinkamas gyvenamojo būsto ir įrangos aprašymas;
- (d) tikslus laikotarpis, kuriuo teisė, esanti sutarties objektu, gali būti įgyvendinama ir, jei reikia, jos trukmė; data, nuo kurios vartotojas gali pradėti įgyvendinti sutartyje nustatytas teises;
- (e) kaina, kurią vartotojas turi sumokėti, apytikslė suma, kurią vartotojas turi mokėti už naudojimąsi bendra įranga ir paslaugomis; mokesčių, susijusių su naudojimusi turtu, apskaičiavimo pagrindas, privalomieji įstatymu nustatyti mokesčiai (pavyzdžiui, valstybiniai mokesčiai ir rinkliavos) ir papildomos administravimo išlaidos (pvz.: valdymo, priežiūros ir remonto);
- (f) nuostata, kurioje nustatyta, kad vartotojas neturės jokių kitų išlaidų ar pareigų, nei nustatytosios sutartyje;
- (g) kalba(-os), kuriomis galima bendrauti su prekiautoju, pavyzdžiui, dėl pasiteiravimų bei skundų tvarkymo;
- (h) paaiškinimas kaip veikia keitimosi sistema; keitimosi galimybės ir būdai bei nuoroda, kiek yra poilsiaviečių ir kiek narių dalyvauja keitimosi sistemoje, taip pat konkrečių keitimosi galimybių pavyzdžiai;
- (i) informacija apie teisę atsisakyti sutarties ir sutarties atsisakymo pasekmės, įskaitant konkrečią informaciją apie išlaidų, kurias vartotojo bus paprašyta atlyginti pagal 5 straipsnio 5 dalį, jei jis pasinaudos teise atsisakyti, pobūdį ir dydį; jei reikia, informacija apie susitarimus dėl kredito ir papildomos sutarties, susijusios su sutartimi, pabaigos sąlygas, jei atsisakoma sutarties; informacija apie tokio atsisakymo sąlygas;
- (j) informacija apie išankstinio mokėjimo draudimą laikotarpiu, per kurį vartotojas turi teisę atsisakyti sutarties pagal 5 straipsnio 1–3 punktus;
- (k) nuoroda kam ir kaip turi būti siunčiamas pranešimas apie atsisakymą;
- (l) elgesio kodekso buvimas, turinys, kontrolė ir įgyvendinimas;
- (m) neteisminio ginčų sprendimo galimybė.

VI PRIEDAS

ATITIKMENŲ LENTELĖ

Direktyva 94/47/EB	Ši direktyva
1 straipsnio pirma pastraipa	1 straipsnio 1 dalies pirma ir antra pastraipos
1 straipsnio antra pastraipa	
1 straipsnio trečia pastraipa	1 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa
	1 straipsnio 2 dalis
2 straipsnio pirma įtrauka	2 straipsnio 1 dalies a punktas
-	2 straipsnio 1 dalies b punktas (naujas)
-	2 straipsnio 1 dalies c punktas (naujas)
-	2 straipsnio 1 dalies d punktas (naujas)
2 straipsnio antra įtrauka	
2 straipsnio trečioji įtrauka	2 straipsnio 1 dalies e punktas
2 straipsnio ketvirta įtrauka	2 straipsnio 1 dalies f punktas
-	2 straipsnio 1 dalies g punktas (naujas)
-	2 straipsnio 2 dalis
3 straipsnio 1 dalis	3 straipsnio 2 dalis
3 straipsnio 2 dalis	4 straipsnio 2 dalis
3 straipsnio 3 dalis	3 straipsnio 1 dalis
4 straipsnio pirma įtrauka	4 straipsnio 1 dalis, 4 straipsnio 2 dalis
4 straipsnio antra įtrauka	4 straipsnio 1 dalis
-	4 straipsnio 3 dalis (nauja)
5 straipsnio 1 dalis, įvadinis sakiny	1 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa
5 straipsnio 1 dalies pirma įtrauka	5 straipsnio 1 dalis
5 straipsnio 1 dalies antra įtrauka	5 straipsnio 2 dalis
5 straipsnio 1 dalies trečia įtrauka	5 straipsnio 3 dalis

5 straipsnio 2 dalis	5 straipsnio 4 dalis
5 straipsnio 3 dalis	5 straipsnio 5 dalis
5 straipsnio 4 dalis	5 straipsnio 6 dalis
6 straipsnis	6 straipsnio 1 dalis
-	6 straipsnio 2 dalis (nauja)
-	7 straipsnio 1 dalis (nauja)
7 straipsnio pirma pastraipa	7 straipsnio 2 dalis
7 straipsnio antra pastraipa	7 straipsnio 3 dalis
8 straipsnis	8 straipsnio 1 dalis
9 straipsnis	8 straipsnio 2 dalis
10 straipsnis	9 ir 11 straipsniai
11 straipsnis	1 straipsnio 2 dalis
-	10 straipsnio 1 dalis (nauja)
-	10 straipsnio 2 dalis (nauja)
12 straipsnis	12 straipsnis
-	13 straipsnis (naujas)
-	14 straipsnis (naujas)
-	15 straipsnis (naujas)
13 straipsnis	16 straipsnis
Priedas	I ir II priedai
Priedo a punktas	I priedo a punktas
Priedo b punktas	I priedo b punktas
Priedo c punktas	I priedo c punktas
Priedo d punkto 1 papunktis	II priedo a punktas
Priedo d punkto 2 papunktis	II priedo b punktas
Priedo d punkto 3 papunktis	II priedo c punktas
Priedo d punkto 4 papunktis	II priedo a punktas

Priedo d punkto 5 papunktis

Priedo e punktas

Priedo f punktas

Priedo g punktas

Priedo h punktas

-

Priedo i punktas

Priedo j punktas

Priedo k punktas

-

-

Priedo l punktas

Priedo m punktas

-

-

-

-

II priedo d punktas

I priedo d punktas

I priedo e punktas

I priedo f punktas

I priedo h punktas

I priedo g punktas (naujas)

I priedo i punktas

I priedo j punktas

I priedo k punktas

I priedo l punktas (naujas)

I priedo m ir o punktai

I priedo a punktas

I priedo o punktas (naujas)

I priedo p punktas (naujas)

I priedo q punktas (naujas)

III–V priedai (nauji)